

SPOMIENKY

Spomíname na Dušana Bodiša (* 6. 5. 1952 – † 20. 11. 2020)

RNDr. Dušan Bodiš, CSc., sa narodil 6. 5. 1952 v Bratislave. V roku 1972 zmaturoval na bratislavskej Strednej priemyselnej škole chemickej a v roku 1977 absolvoval vedný odbor geochémie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 1989 získal titul CSc. a v roku 1999 mu komisia SAV priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa – samostatný vedecký pracovník. Po ukončení vysokoškolského štúdia od roku 1977 až do súčasnosti pracoval v Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave. Prakticky celú svoju profesionálnu kariéru spojil s prácou na oddelení hydrogeochémie, neskôr na oddelení geochémie životného prostredia.

Geochémia sprevádzala Dr. Dušana Bodiša v najrôznejšej podobe celý život. Je málo špecialistov geochemikov, ktorí mali taký široký diapazón svojej činnosti. Dr. Dušan Bodiš sa z „hydrogeochemického“ hľadiska venoval všetkým druhom vôd, ktoré na Slovensku a vo svete existujú. Vo svojej bohatej praxi sa venoval najmä zrážkovej vode, geotermálnym a minerálnym vodám, obvyčajnej podzemnej a povrchovej vode, ale aj znečistenej a odpadovej vode. Okrem vôd s najrôznejšou genézou a využitím sa zaoberal aj ďalšími aspektmi environmentálnej geochémie, hlavne problematikou riečnych sedimentov, environmentálnych záťaží, chemických časovaných bômb, vývoju hlbinného úložiska rádioaktívneho odpadu, sekvestrácie CO₂ či environmentálno-geochemickou problematikou pôd a hornín.

Veľmi bohatá je aj jeho publikačná činnosť. V archíve ŠGÚDŠ (geofonde) má viac ako 200 ukončených geologických úloh a v archíve Ústrednej geologickej knižnice viac ako 160 publikačných záznamov. Je autorom a spoluautorom mnohých metodických a teoretických prác. Z celého radu publikovaných článkov, abstraktov, monografií a príspevkov si Dr. Bodiš asi najviac cenil geochemické atlasy (najmä časti *Podzemné vody* a *Riečne sedimenty*), *Atlas geotermálnej energie Slovenska* či publikácie venované požadovej koncentrácii vybraných ukazovateľov v povrchovej a podzemnej vode Slovenska.

Dr. Dušan Bodiš má nezabudnuteľný podiel na výchove celého radu pokračovateľov vedných disciplín geochémie, hydrogeológie a hydrogeochémie. Vychoval

11 diplomantov, troch aspirantov a doktorandov a bol ich vedúcim a školiteľom, bol školiteľom špecialistom, resp. konzultantom pri desiatkach ďalších postupových prác. Nezanedbateľná je aj jeho organizačná a riadiaca činnosť. Bol napr. vedúcim riešiteľom viac ako 30 národných a medzinárodných projektov. Takmer 15 rokov viedol oddelenie hydrogeochémie, resp. geochémie životného prostredia v ŠGÚDŠ. Viac ako 25 rokov bol členom (aj predsedom) vedeckej rady ŠGÚDŠ. Bol aj členom Slovenskej geologickej rady a mnohých ďalších domácich aj medzinárodných komisií a rád. Dlhé roky bol členom

komisií na udeľovanie vedeckej hodnosti CSc., resp. PhD. vo vedných odboroch geochémie a hydrogeológie. Bol dlhoročným členom redakčnej rady časopisov *Mineralia Slovaca*, *Slovak Geological Magazine* a ďalších periodík. Bol aj členom vedeckej rady Prírodovedeckej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, IMK pri MŽP SR, komisie na schvaľovanie množstva podzemných vôd MŽP SR a Štátnej kúpeľnej komisie MZ SR.

Dr. Bodiš bol mnohonásobným oponentom najrôznejších druhov odborných prác – diplomové práce, publikácie, dizertačné práce, monografie, záverečné správy a pod. Venoval sa aj informačno-popularizačnej práci (vedecká kaviareň Veda v CVTI SR, výučba na Prírodovedeckej fakulte UK a mnohé iné) a ochotne vystupoval v médiách (Nočná pyramída RTVS, rôzne publicistické relácie).

V profesionálnom živote získal mnohé ocenenia a významnenia: Medaila GÚDŠ pri príležitosti 50. výročia založenia ústavu (r. 1990), Pamätná medaila ŠGÚDŠ pri príležitosti 60. výročia založenia ústavu (r. 2000), Cena ministra ŽP SR (r. 2000) ako členovi autorského kolektívu geochemických atlasov, Cena ministra ŽP SR (r. 2000) ako členovi SGR, Pamätná medaila pri príležitosti 70. výročia založenia ŠGÚDŠ (r. 2010), Najlepší pracovník rezortu geológie (r. 2010), Zlatá medaila ŠGÚDŠ (r. 2015), Medaila za zásluhy o rozvoj Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (r. 2019) atď.

Počas svojho pôsobenia bol známy svojím pracovným entuziazmom a zároveň ľudským a láskavým prístupom ku každému, kto s ním prišiel do kontaktu. Miloval šport, najmä basketbal, cyklistiku a lyžovanie. Dlhé roky intenzívne rybárčil. Žil svoj život naplno.

Dr. Bodiš za viac ako 40 rokov svojej odbornej činnosti zanechal nezmazateľnú stopu v environmentálnej geológii.

Dňa 20. novembra 2020 nás navždy opustil vynikajúci vedec, vášnivý športovec, priateľ, kamarát – dobrý človek, ktorý nám bude veľmi chýbať.

Češť jeho pamiatke!

Jozef Kordík

Výber z najvýznamnejších publikácií

Monografie

Franko, O., Remšík, A., Fendek, M. (eds.), Fusán, O., Král, M., **Bodiš, D.**, Drozd, V. a Vika, K., 1995: Atlas geotermálnej energie Slovenska. Bratislava, MŽP SR – Geol. Úst. D. Štúra, 96 s.

Rapant, S., Vrana, K., **Bodiš, D.** (eds.), Doboš, V., Hanzel, V., Kordík, J., Slaninka, I., Repčoková, Z. a Zvara, I., 1996: Geochemický atlas Slovenska. Časť I. Podzemné vody [Geochemical atlas of Slovakia. Part I. Groundwater]. Bratislava, GS SR, 78 s.

Hanzel, V., Franko, O., Jetel, J., **Bodiš, D.**, Böhm, V., Bujalka, P., Fides, J. a Hyánková, K., 1998: Geologický slovník. Hydrogeológia. Bratislava, GS SR, Vyd. D. Štúra, 301 s.

Bodiš, D. a Rapant, S. (eds.), 1999: Geochemický atlas Slovenskej republiky. Časť VI. Riečne sedimenty [Geochemical atlas of the Slovak Republic. Part VI. Stream sediments] 1 : 1 000 000. Bratislava, MŽP SR – GS SR, 145 s.

Bodiš, D., Kordík, J., Slaninka, I., Kučárová, K., Valúchová, M., Shearman, A. a Pekárová, P., 2010: Pozad'ová koncentrácia vybraných prvkov v podzemnej a povrchovej vode. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, ISBN 978-80-89343-43-3, 95 s.

Kucharič, L., Tuček, L., **Bodiš, D.**, Radvanec, M., Wallner, J., Čechovská, K., Németh, Z., Baráth, I., Nagy, A., Dercó, J., Antal, B., Bezák, V. a Šesták, P., 2014: Potential, Capacities Estimations and Legislation for CO₂ Storage in the Geological Formations of the Slovak Republic. Slovak Geol. Mag., Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 142 s.

Bodiš, D., Fajčíková, K., Cvečková, V., Rapant, S., Škoda, P., Slaninka, I., Michalko, J., Švasta, J., Grolmusová, Z., Mackových, D., Bystrická, G. a Antalík, M., 2015: Geochemický atlas Slovenskej republiky. Časť VII. Povrchové vody 1 : 1 000 000 [Geochemical atlas of the Slovak Republic. Part VII. Surface waters 1 : 1 000 000]. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra.

Vysvetlivky

Zakovič, M., **Bodiš, D.** a Franko, O., 2012: Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej mape SR. List 36 Banská Bystrica 1 : 200 000. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 135 s.

Benková, K., **Bodiš, D.**, Nagy, A., Maglay, J., Švasta, J., Černák, R. a Marcin, D., 2013: Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej a hydrogeochemickej mape Podunajskej roviny – Žitného ostrova a pravobrezia Dunaja v mierke 1 : 50 000. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 184 s.

Články

Bodiš, D., Remšík, A. a Klaučo, S., 1988: Aplikácia faktorovej analýzy pri riešení genézy geotermálnych vôd. Miner. Slov., 20, 4, 353 – 360.

Babiaková, G., Palkovič, D. a **Bodiš, D.**, 1990: Seasonal description of the quality and quantity of snowmelt in a mountainous region using an integrated model. Hydrol. Sci. J., 35, 4, 383 – 393.

Remšík, A., Franko, O., Fendek, M. a **Bodiš, D.**, 1990: Geotermálne vody Podunajskej a Viedenskej panvy. Miner. Slov., 22, 3, 241 – 250.

Vrana, K., **Bodiš, D.**, Lopašovský, K., Rapant, S. a Girman, J., 1994: Regional evaluation of snow pack quality in Slovakia; hydrogeochemical aspects. IAHS-AISH Publ., 222, 105 – 113.

Babiaková, G., **Bodiš, D.** a Palkovič, D., 1994: Hydrological and Hydrochemical Response of Mountainous Basins to Snow Accumulation and melting in Northern Slovakia. Hydrol. Process., 8, 6, 551 – 565.

Babiaková, G., **Bodiš, D.**, Rapant, S., Rončák, P. a Závodský, D., 1996: Problematika mapovania kritických záťaží a ich prekročení pre povrchové a podzemné vody. J. Hydrol. Hydromech., 44, 2 – 3, 103 – 117.

Rapant, S., Rapošová, M., **Bodiš, D.**, Marsina, K. a Slaninka, I., 1997: Environmental-geochemical mapping program in the Slovak Republic. J. Geochem. Explor., 66, 1 – 2, 151 – 158.

Babiaková, G., **Bodiš, D.**, Chriaštel', R., Pukančíková, K., Rapant, S., Rončák, P. a Závodský, D., 1998: Acidifikácia povrchových a podzemných vôd na území Slovenska: kritické úrovne a kritické záťaže. J. Hydrol. Hydromech., 46, 4 – 5, 288 – 323.

Backman, B., **Bodiš, D.**, Lahermo, P., Rapant, S. a Tarvainen, T., 1998: Application of a groundwater contamination index in Finland and Slovakia. Environ. Geol., 36, 1 – 2, 55 – 64.

Rapant, S., **Bodiš, D.**, Vrana, K., Cvečková, V., Kordík, J., Krčmová, K. a Slaninka, I., 2009: Geochemical Atlas of Slovakia and examples of its applications to environmental problems. Environ. Geol., 57, 99 – 110.

Bodiš, D., Kordík, J., Slaninka, I., Malík, P., Liščák, P., Panák, D., Božíková, J. a Marcin, D., 2010: Mineral waters in Slovakia — Evaluation of chemical composition stability using both historical records and the most recent data. J. Geochem. Explor., 107, 3, 382 – 390.

Michalko, J., **Bodiš, D.**, Malík, P., Kordík, J., Fajčíková, K., Grolmusová, Z. a Veis, P., 2011: Potenciálne zdroje strategických množstiev podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji. Miner. Slov., 43, 4, 449 – 462.

Franko, O., Pereszlényi, M. a **Bodiš, D.**, 2011: Genéza soľaniek v juhovýchodnej časti podunajskej panvy. Miner. Slov., 43, 4, 463 – 478.

Kordík, J., Slaninka, I. a **Bodiš, D.**, 2012: Monitorovanie riečnych sedimentov na Slovensku. Miner. Slov., 44, 4, 423 – 442.

Bodiš, D., Kordík, J. a Slaninka, I., 2012: Variabilita chemického zloženia zimných zrážok na Slovensku za 36 rokov pozorovania. Miner. Slov., 44, 4, 443 – 460.

Bodiš, D., Vandrová, G., Panák, D., Kordík, J., Michalko, J., Bottlik, F., Cígerová, M., Kókaiová, D. a Štefanka, P., 2013: Fatra – jedinečná minerálna voda v Západných Karpatoch. Podzemná voda, 19, 1, 23 – 42.

Bodiš, D., Božíková, J. a Mackových, D., 2016: Mineral waters of the Slovak Spas – chemical analysis, history and present. Slovak Geol. Mag., 16, 2, 41 – 56.

Božíková, J. a **Bodiš, D.**, 2016: Mineral waters in Slovakia, legislation and their use. Slovak Geol. Mag., 16, 2, 57 – 70.